

Ontwerp Begroting 2023

Meerjarenraming 2024 – 2026

Openbaar Lichaam

Sociale Werkvoorziening Drechtsteden

30 juni 2022

DrechtWerk.. DrechtWerk Actief DrechtWerk Groen

Inhoudsopgave

Voorwoord begroting 2023 en meerjarenraming 4

1. Verklaring op hoofdlijnen 6

1.1 Beleidsbegroting 2023 7

1.2 Programmaplan 7

1.3 De organisatie 8

1.4 Overhead 8

1.5 Vennootschapsbelasting (VPB) 9

2. De Paragrafen 10

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 10

2.1.1 Risicobeheersing 11

2.1.2 Financiële kengetallen 13

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 14

2.3 Financiering 15

2.3.1 Berekening rente-omslag 15

2.3.2 Financieringsbehoefte en Leningenportefeuille 17

2.4 Bedrijfsvoering 18

2.5 Verbonden Partijen (de B.V.'s) 19

2.5.1 WerXaam B.V. (DW-Groen, DW-Actief) 19

2.5.2 Drechtwerk BV 20

2.5.3 Baanbrekend Detacheren BV 21

2.5.4 Frisfacilitair BV 21

3. Toelichting resultatenrekening 2023 en raming 2024 - 2026 22

3.1 Aantal SW-medewerkers in Fte's 22

3.2 Omzet 22

3.3 Doorbelaste kosten 22

3.4 Salarissen niet-subsidiabel 22

3.5 Overige personeelskosten 22

3.6 Algemene kosten 22

3.7 Subsidieresultaat 23

3.8 Deelnemingen 23

3.9 Incidentele baten & lasten 23

3.9.1 Incidentele Baten 23

3.9.2 Incidentele Lasten 23

4. Programmabegroting 2023 (financiële begroting) 24

4.1 Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk 25

4.2 Meerjarenraming 2023 – 2026 31

4.3 Geprognotiseerde (meer jaren) Balans 35

4.3.1 Overzicht EMU – saldo 36

Voorwoord begroting 2023 en meerjarenraming

Deze begroting en de bijbehorende meerjarenraming is geschreven in de weken waarin de wereld in brand is geraakt. De alles overschaduwende geweldspiraal die tot ontploffing is gekomen in Oekraïne, leidt enorm af van zaken die tot voorkort belangrijk waren. Corona is niet meer in het nieuws, evenmin als de situatie in andere delen van de wereld. Alle ogen zijn gericht op de teloorgegane vrede in Europa.

Onder een dergelijk gesternte een begroting voor Drechtwerk opstellen, vraagt aan de ene kant concentratie en aan de andere kant om vertrouwen. Vertrouwen dat er uiteindelijk weer een periode aanbreekt waarbij inschattingen van bedrijfsresultaten niet worden beheerst door een pandemie of internationale agressie, maar door de inspanningen van medewerkers, leidinggevenden en de besturen.

Kort voordat deze begroting is afgerond, hebben de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten, evenals de besturen van de GR Sociaal en de GR Drechtwerk, ingestemd met een besluit om in de loop van 2022 het samengaan van beide organisaties een flinke stap verder te brengen.

Nadat de gemeenteraadsverkiezingen van medio maart zijn gehouden, zal, als er niet geheel nieuwe bestuurlijke inzichten uit de formatie naar voren komen, de deelnemende gemeenteraden gevraagd worden om de feitelijke samensmelting van de twee GR's vorm te geven door het aanpassen van de statuten van de GR Sociaal en het tegelijkertijd opheffen van de GR Drechtwerk. Het streven is om per 1 januari 2023 vanuit een entiteit aan het werk te gaan, ook in geval dit proces juridisch nog niet geheel is afgerond.

Er vanuit gaand dat bovenstaand proces met succes wordt doorlopen, zal de hier voorliggende begroting, en zeker de meerjarenbegrotingen, onderdeel gaan vormen van de het financiële raamwerk van de GR Sociaal.

Omdat in de samenvoeging van de GR Sociaal en de GR Drechtwerk is voorzien dat Drechtwerk een herkenbaar onderdeel blijft, met eigen doelstellingen en een eigen financiële basis, vormt de hier voorliggende begroting een basis die ook na de samen vlechting van beide organisaties haar waarde behoudt.

Inhoudelijk gaat de begroting 2023 en de daarbij horende meerjarenramingen, voort op de weg die Drechtwerk eerder al was ingeslagen. Meer dan voorheen zullen de effecten van verbetering van de bedrijfsvoering en de verdere automatisering tot uiting moeten komen in het bedrijfsresultaat. Ook de optimalisering van de samenwerking van de twee Perspct werkbedrijven binnen Drechtwerk b.v., zal leiden tot verbetering van de resultaten. De ontschotting tussen de afdelingen Perspct van de SDD en die van Groei en Ontwikkeling van Drechtwerk, zal reeds in 2022 worden aangepakt. Dat kan ervoor zorgen dat de bedrijfsresultaten in de toekomst een verdere stijging laten zien.

De verwachting is dat het verder actualiseren van de tarieven bij individuele detacheringen en het opnieuw in beeld brengen van de loonkostensubsidie een mogelijk negatieve bijstelling zullen hebben. Dat heeft te maken met het ouder worden en daarmee minder inzetbaar zijn van de oorspronkelijke SW- medewerker van Drechtwerk.

De laatste paar jaar zien we dat de uitstroom van medewerkers de instroom overtreft. Daarmee komt de bekostiging van de voorziening Drechtwerk onder druk te staan. Door de samenwerking met de SDD via de GR Sociaal te intensiveren en juist samen te kijken naar het bestand van mensen uit de verschillende doelgroepen die baat hebben bij een voorziening als Drechtwerk, blijft er binnen de Drechtsteden een voorziening bestaan waar mensen zich kunnen ontwikkelen, kunnen groeien naar werk en eventueel kunnen uitstromen. Het nieuwe sociaal ontwikkelbedrijf is daarmee goed voorbereid op haar toekomst. De begroting 2023 is hiertoe een eerste aanzet.

Verschil jaarschijven 2023 *(* 1.000)*	**MJB '23-26 2023**		***MJB '22-25 2023***		***Verschil***	
Omzet	€	9.860	€	8.748	€	*1.112*
Orderkosten	€	-	€	-	€	-
Toegevoegde waarde	**€**	**9.860**	**€**	**8.748**	€	*1.112*
Overige opbrengsten	€	1.039	€	2.882	€	*-1.843*
Doorbelasting overhead aan BV's	€	683	€	683	€	-
Totaal opbrengsten	**€**	**11.581**	**€**	**12.313**	**€**	**-732**
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	€	6.285	€	5.662	€	*623*
Overige personeelskosten	€	844	€	742	€	*102*
Algemene kosten	€	6.433	€	6.276	€	*157*
Operationeel resultaat	**€**	**-1.981**	**€**	**-368**	**€**	***-1.613***
Salarissen Wsw-medewerkers	€	29.224	€	29.466	€	*-242*
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	€	25.892	€	23.947	€	*1.945*
Subsidieresultaat	**€**	**3.332**	**€**	**5.519**	**€**	***-2.187***
Resultaat (nieuw) Beschut	**€**	**385**	**€**	**-**	**€**	***385***
Incidentele baten en lasten	**€**	**-**	**€**	**-**	**€**	**-**
Resultaat voor gemeentelijke bijdragen	€	-5.698	€	-5.887	€	-189
Gemeentelijke bijdragen	€	5.698	€	5.887	€	*-189*
Resultaat voor bestemming	**€**	**-**	**€**	**-**	**€**	**-**
Bestemmingsreserve					€	-
Resultaat na bestemming	**€**	**-**	**€**	**-**	**€**	**-**

1. Verklaring op hoofdlijnen

De belangrijkste oorzaken van de verlaging van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de in februari 2021 opgestelde meerjaren basisbegroting, is voor het leeuwendeel het effect van de overname van het onderdeel Drechtwerk Personeel (Individueel detacheren) van de SDD. De effecten hiervan zijn vooral zichtbaar op de detachering opbrengsten, personele lasten en SW-subsidie. Op hoofdlijn de effecten gepresenteerd:

- Toename van de detachering opbrengsten; € 1.112K
  - belangrijkste oorzaak de overname van individueel detacheren SDD
  - waardoor er meer detacheringsopbrengsten landen bij Drechtwerk
- Afname van de overige opbrengsten; - € 1.843K
  - belangrijkste oorzaak de overname van individueel detacheren SDD
  - waardoor ook de “dekkingsbijdrage” is komen te vervallen
- Toename salarislasten (ambtelijk) personeel; - € 623K
  - overname personeel “Drechtwerk Personeel” van de SDD
  - cao verhoging
  - vervanging SW personeel voor regulierpersoneel
- Toename overige personeelskosten (o.a. indexering) - € 102K
- Toename algemene kosten (o.a. indexering) - € 157K
- Minder hoog negatief SW Subsidieresultaat € 2.187K
  - belangrijkste oorzaak de overname van individueel detacheren SDD
  - geen inhouding Rijksubsidie door de SDD meer op begeleidwerken
- Toename (netto) effect salarislasten nieuwe doelgroep Beschot - € 385K

Totaal lagere gemeentelijke bijdragen: € 189K

De begroting 2023 en de doorkijk tot 2026 kent nog een aantal onbekende factoren:

- De effecten van de samenwerking/voeging met de SDD
- De effecten van (mogelijke) cao-ontwikkelingen

Uitgaand van wat op dit moment bekend is en kan worden ingeschat, leidt deze begroting tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen van € 189.000 ten opzichte van de in 2021 gepresenteerde meerjaren-begroting.

Jacques Thielen
Algemeen Directeur

1.1 Beleidsbegroting 2023

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (hierna te noemen BBV) wordt voorgeschreven dat de begroting bestaat uit twee delen, te weten de beleidsbegroting en de financiële begroting. Daarbij is nader gedefinieerd dat de beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Zoals uit de financiële begroting zal blijken, zijn een aantal paragrafen binnen Drechtwerk niet aan de orde, te weten de paragraaf lokale heffingen, de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen voor zover het wegen, riolering, water en groen betreft en de paragraaf betreffende het grondbeleid. De overige paragrafen zijn bij Drechtwerk wel van toepassing.

Vernieuwing BBV

De wijzigingen in het BBV vanaf het begrotingsjaar 2018 die van toepassing zijn op de gemeenschappelijke regelingen zullen in deze (staand beleid) begroting worden meegenomen en zijn daarmee in overeenstemming met de nieuwe regels uit het wijzigingsbesluit.

Deze wijzigingen betreffen onder andere: uniforme basis set van financiële kengetallen, verbeterde informatie over verbonden partijen, overhead, aanpassingen in het stelsel van baten en lasten, uniforme indeling in taakvelden zoals voor Drechtwerk – taakveld 611 Sociale werkvoorziening – onder het Sociaal Domein ect.

1.2 Programmaplan

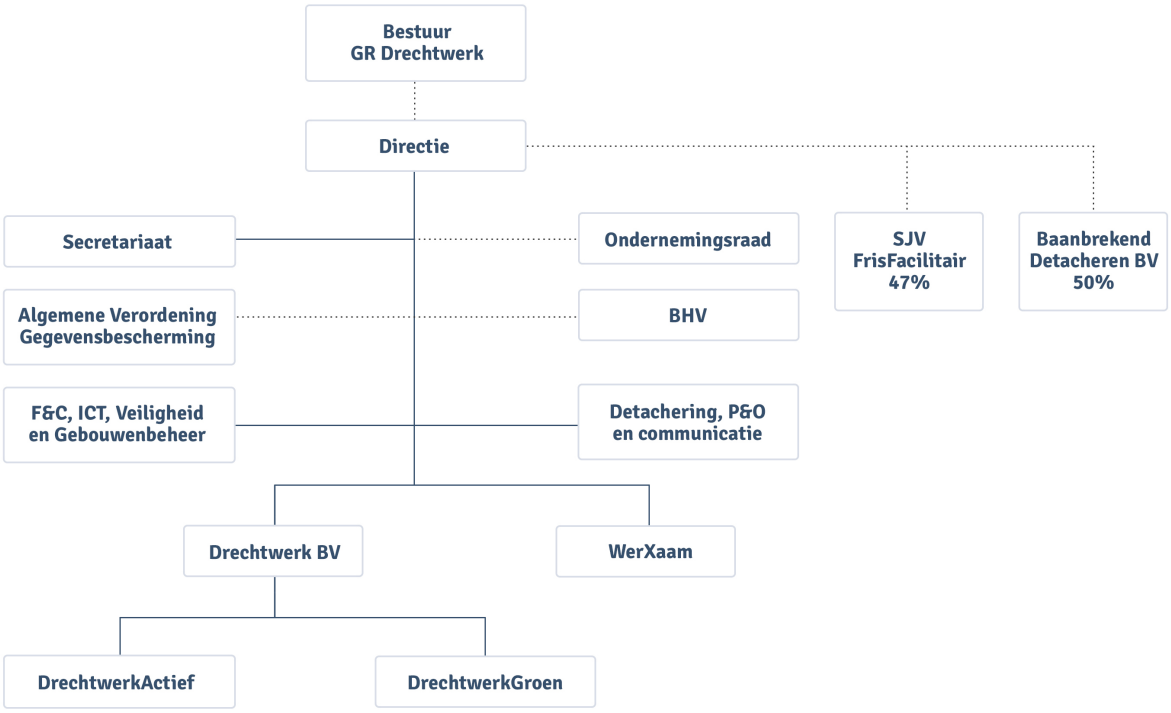
De OLSW Drechtwerk is opgericht voor de uitvoering van de WSW. Met de invoering van de Participatiewet (2015) is de uitvoering van deze verplichting een afgeleide van de Participatiewet. Drechtwerk is het samenwerkingsorgaan voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. De opdracht aan Drechtwerk is om de uitvoering van de SW en de werkzaamheden die hiermee verband houden uit te voeren binnen de door het bestuur vastgestelde begroting en eventuele wijzigingen daarop. Daarnaast kan Drechtwerk, vanuit haar rol en positie binnen de Drechtsteden, gevraagd worden de kennis en infrastructuur in te zetten ten behoeve van andere doelgroepen. De laatste zal de komende jaren van toenemend belang worden.

Drechtwerk biedt met haar entiteiten, werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en die een relatief lage loonwaarde hebben. Dat doet ze met een grote groep WSW-medewerkers, maar ook met mensen uit de brede doelgroep van de Participatiewet en vanuit de Zorg (arbeidsmatige dagbesteding en werk).

Daarnaast bevordert Drechtwerk zo veel mogelijk het plaatsen van mensen uit deze doelgroepen in reguliere bedrijven en sociale ondernemingen. Dit doet Drechtwerk onder andere in samenwerking met Assembly Partner, via een Social Joint Venture met FrisFacilitair en met behulp van de eigen Drechtwerk BV.

Het individueel uitplaatsen vindt via samenwerking met Baanbrekend Drechtsteden, de werkgeversbenadering van de Drechtsteden door de Sociale Dienst Drechtsteden plaats. Daarnaast zijn er verschillende plaatselijke initiatieven in de regio rond werk, participatie en zorg waar ook medewerkers naartoe worden geleid.

1.3 De organisatie

1.4 Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is gedefinieerd welke lasten en baten onderdeel uitmaken van het verplichte programma overhead.

De overhead van Drechtwerk bestaat voor het grootste gedeelte uit de lasten/baten vanuit de zogenaamde PIJOFACH-taken (personele zaken, financiële zaken, ICT).

Tot slot is een groot deel van de (eigen) personeelskosten en de daaraan verbonden algemene kosten tot de overhead te rekenen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld de centrale taken voor directie, secretariaat, financiën en P&O.

Omschrijving	Jaarrekening 2021			Begroting 2023			Begroting saldo		
x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2024	2025	2026
Algemeen beheer	1124	-187	937	1124	-187	938	938	938	938
Planning & Control	536	-28	508	536	-28	507	507	507	507
Financiële dienstverlening	395	-96	299	395	-96	299	299	299	299
Informatisering	1019	-32	987	1019	-32	987	987	987	987
Huisvesting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Salarisadministratie	756	-180	576	756	-180	576	576	576	576
Personeel & Organisatie	1420	-133	1287	1420	-133	1287	1287	1287	1287
Totalen	5250	-656	4594	5249	-655	4594	4594	4594	4594

1.5 Vennootschapsbelasting (VPB)

Sinds 1 januari 2016 vallen onderdelen van Drechtwerk onder de VPB- plicht. Het betreft hier de Drechtwerk BV en WerXaam BV. Beide worden conform richtlijnen en wetgeving en in samenspraak met de Belastingdienst (het horizontaaltoezicht) jaarlijks afgewikkeld.

Voor de jaarlijkse aangifte vennootschapsbelasting maakt Drechtwerk gebruik van de externe advisering van een accountantskantoor.

2. De Paragrafen

Binnen de (7 verplichte) paragrafen vanuit het BBV zijn er voor de organisatie Drechtwerk twee niet van toepassing. Dit betreffen de paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid. Deze zijn daarom niet opgenomen in deze voorliggende meerjarenbegroting 2023.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als 'het vermogen van Drechtwerk om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. Het weerstandsvermogen wordt in de regel gevormd uit de algemene reserve en bestemmingsreserves en stille reserves.

Reserves

Eigen Vermogen	Stand 01-01-2021	Toevoeging / vorming	Bestemming / Vrijval	Terugbetaling aan gemeenten	Saldo 31-12-2021
Bestemmingsreserve	46	-	-46	-	-
Nog te bestemmen resultaat	3.150	1.234	-	-3.150	1.234
Totaal	**3.196**	**1.234**	**-46**	**-3.150**	**1.234**

(* staat van jaarrekening 2021 * € 1.000)

Op dit moment beschikt Drechtwerk niet over een Algemene Reserve omdat de deelnemende gemeenten voor 100 % garant staan voor de tekorten van Drechtwerk. Een positief of negatief resultaat wordt jaarlijks afgerekend met de gemeenten. Op dit moment is er een bestemmingsreserve welk naar verwachting bij vaststelling van de jaarrekening nihil zal zijn.

2.1.1 Risicobeheersing

Drechtwerk heeft geen weerstandsvermogen. Het bestuur heeft er bewust voor gekozen om geen weerstandsvermogen te creëren bij de GR, vanuit het perspectief dat de deelnemende gemeenten als eigenaren volledig risicodragend zijn. Navolgend worden de belangrijkste latente risico's geduid:

- Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt gewerkt met bekende (verwachte & exacte) ontwikkelingen op gebieden als aanpassingen van WML, loonprijsontwikkelingen, bekende cao-afspraken waar van toepassing. Vaststaande gegevens over landelijke ontwikkelingen, gepubliceerd in de meest recente mei- en septembercirculaires van het Rijk zijn hierin verwerkt. Elke wijziging of aanpassing heeft dus direct effect op de hier gepresenteerde (meerjaren-) begroting. Een afwijking van 1% op de lonen voor SW heeft een effect van € 292.000 en op overig personeel een effect van € 60.000.
- Rijkssubsidie SW (vanaf 1-1-2008 gemeentelijke subsidie SW):de subsidie SW is de belangrijkste inkomstenbron van Drechtwerk. Wijziging in de bekostigingssystematiek kan gevolgen hebben voor de omvang van de subsidie SW, d.w.z. dat het ministerie de hoogte van de subsidie per SE bepaalt. Elke euro verandering in de subsidie veroorzaakt een gelijke mutatie in het tekort zowel positief als negatief (in deze begroting zijn de meest recente budgetten verwerkt, septembercirculaire 2021 als wel een verwachte (minimale) LPO Rijkscompensatie).
- Bij de invoering van de participatiewet is de door het Rijk begrote bezuiniging op de rijksbijdrage als uitgangspunt genomen. Voor de verdeling van de subsidiegelden wordt rekening gehouden met een zogenaamde blijf kansberekening. De werkelijke uitstroom van Drechtwerk versus de uitstroom vanuit het actuarieel model waar vanuit het Rijk werkt, kan grote afwijkingen hebben hetgeen kan leiden tot aanzienlijke tekorten op de subsidie inkomsten ten opzichte van de salarisbetalingen zoals inmiddels gepresenteerd.
- Ziekteverzuim: de realiteit (jaarrekening 2021) geeft een ziekteverzuim van zo'n 9,85%. Indien het ziekteverzuim 1% hoger uitvalt betekent dit een snel een extra tekort van € 64.000,- door minder detacheerbare uren SW. Dit naast het vervangingsvraagstuk bij langer uitblijven van herstel op essentiële posities.
- Kamerlingh Onnesweg 1: onvoorziene benodigde maatregelen om te voldoen aan wet- en regelgeving kunnen impact hebben op het exploitatieresultaat.
- Uitstaande geldlening aan Assembly Partner B.V. op 1 januari 2022 groot € 1.132.000. Bij faillissement is het risico tot het niet volledig innen van de uitstaande lening reëel, afgegeven borgstelling zal dit risico beperken.

Omschrijving risico	Incidenteel	Structureel
cao/loonontwikkeling (1%) SW personeel		€ 292
cao/loonontwikkeling (1%) overig personeel		€ 60
Rijkssubsidie SW 1% daling	€ 267	
Bezuiniging rijksbijdrage (participatiewet)	PM	
Ziekteverzuim (1% omhoog)	€ 64	
Uitstaande geldleningen	€ 1.132	
(* € 1000,-) totaal	€ 1.463	€ 352

Het weerstandsvermogen is niet voldoende om de hierboven genoemde risico's te dekken als ze zich voordoen. Eventuele kosten van de risico's komen dan ten laste van de jaarrekening en daarmee uiteindelijk ten laste van de deelnemende gemeenten.

De hieronder schematisch (financiële) opsomming zal, indien het risico zich voordoet, per individuele gemeente, op basis van de methodiek in gemeentelijke bijdrage van de Gemeenschappelijke regeling en dus geënt op het aantal personen woonachting in betreffende gemeente met een SW indicatie en ter werk gesteld bij of via Drechtwerk.

Per gemeente		Incidenteel	Structureel
Alblasserdam		€ 81	€ 19
Dordrecht		€ 882	€ 212
Hendrik Ido Ambacht		€ 64	€ 15
Papendrecht		€ 96	€ 23
Sliedrecht		€ 151	€ 36
Zwijndrecht		€ 189	€ 46
(* 1000,-)	totaal	€ 1.463	€ 352

2.1.2 Financiële kengetallen

Kengetallen:	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	51%	44%	48%	46%	44%	42%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	44%	40%	43%	40%	38%	36%
Solvabiliteitsratio	4%	0%	0%	0%	0%	0%
Grond Exploitatie (n.v.t. voor GR Drechtwerk)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte (zie toelichting)	2,7%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit (n.v.t. voor GR Drechtwerk)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of Drechtwerk investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote lager dan 100% wordt gezien als voldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Drechtwerk in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Er is geen harde norm voor dit kengetal maar een percentage van 30% tot 80% wordt doorgaans als matig tot voldoende gezien. Een lagere ratio geeft aan dat er relatief veel vreemd vermogen is.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Voor Drechtwerk is dit kengetal niet van toepassing.

Structurele exploitatie ruimte

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is, en geeft het aan of Drechtwerk in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte. Bij Drechtwerk is het begroting resultaat voor onttrekking nihil, hierdoor geeft de berekening geen uitkomst.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden Drechtwerk heeft voor het genereren van hogere baten. Voor Drechtwerk is dit kengetal niet van toepassing.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder kapitaalgoederen wordt verstaan: de in eigendom verkregen terreinen, gebouwen en installaties en onderhoud e.d. voor gehuurde/gepachte objecten. Hieronder vallen de volgende locaties:

- Het onderkomen Bakestein in Zwijndrecht.
- Het onderkomen de Lockhorst in Sliedrecht.
- De hoofdlocatie van Drechtwerk aan de Kamerlingh Onnesweg 1 te Dordrecht.

De locaties zijn in goede conditie, worden regelmatig geïnspecteerd door externe organisaties (brand- en bedrijfsschadeverzekeraar) en/of door Drechtwerk ingehuurde installatiebedrijven.
De eerste locatie wordt gehuurd. Voor wat betreft de hoofdlocatie voert Drechtwerk haar onderhoudsbeleid met regulier onderhoud via de jaarlijkse exploitatie en is opgenomen in de begroting onder de kosten voor “Onderhoud”.

Meerjaren onderhoudsvoorziening

Voor het groot onderhoud heeft Drechtwerk sinds haar eigenaarschap van de locatie aan de Kamerlingh Onnesweg, (sinds 2016) een meerjaren onderhoudsvoorziening gevormd. De meerjaren onderhoudsbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd in de jarenplaning. Er vindt een jaarlijkse dotatie plaats t.b.v. deze voorziening, deze is eveneens opgenomen in de exploitatie van het lopend jaar.

Het plan voorziet in een jaarlijkse storting in een te vormen onderhoudsvoorziening om de fluctuaties in kosten van (groot) onderhoud op te vangen. De meeste recente update van deze voorziening, bij de opmaak van de jaarrekening 2021, geeft een verwachte jaarlijks benodigde dotatie vanaf 2023 aan de voorziening van groot € 85k, deze is meerjarig ook opgenomen.

Drechtwerk heeft in een meerjarig beheerplan voor haar gebouwen en deze wordt jaarlijks bijgesteld waar nodig. De gebouwen van Drechtwerk zijn gebouwd op in erfpacht uitgegeven gronden. De erfpacht-overeenkomst loopt in 2039 af.

De looptijd van het beheersplan raakt op sommige onderdelen de einddatum van het erfpachtcontract. Om te voorkomen dat Drechtwerk investeringen in haar opstallen doet die een langere afschrijftermijn hebben dan de looptijd van het erfpachtcontract, zal het bestuur lopend het jaar 2022 een standpunt worden gevraagd over het al dan niet wenselijk zijn van het verlengen van de erfpachtafspraken.

2.3 Financiering

Bij financiering gaat het om de vraag hoe Drechtwerk zo adequaat mogelijk omgaat met de financieringsbehoefte en hoe daarin zo goed mogelijk kan worden voorzien.
In het Treasurystatuut is rekening gehouden met de relevante bepalingen van de wettelijke kaders (de Wet Fido, de Gemeentewet, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Algemene Wet Bestuursrecht). De toekomstige renterisico's worden middels de kasgeldlimiet en de renterisiconormering in kaart gebracht. Binnen de kaders van het statuut wordt het te voeren beleid voor 2023 aangegeven.

Het belang van een adequate beheersing van de geldstromen wordt steeds groter. Een (periodieke en voortschrijdende) analyse van de bestaande liquiditeitspositie, alsook een goed (meerjarig) inzicht in de ontwikkeling hiervan zijn dan ook van groot belang. Hiermee kunnen we tijdig anticiperen en de juiste maatregelen treffen. Dit ook in het licht van het Schatkistbankieren (SKB).

2.3.1 Berekening rente-omslag

In deze Meerjarenbegroting 2023-2026 nemen we, conform de nieuwe regelgeving BBV, een overzicht op (taakveld 0.5), waarmee transparant inzicht wordt geboden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening aan investeringen (projecten) en het taakveld (programma). De rentetoerekening aan het taakveld moet worden toegerekend met behulp van een rente-omslagpercentage.

De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan het taakveld toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld (doelstelling) te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage.

Indien de werkelijke rentelasten (in Euro's) die over een jaar aan het taakveld hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten (in Euro's) die op basis van de voor gecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan het Bestuur van Drechtwerk besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

Omslagrente toerekenen aan activa

Drechtwerk past als GR de feitelijk toerekening van de omslagrente niet toe, ondanks de wettelijke verplichting, aangezien dit in de situatie van Drechtwerk slechts een administratieve handeling is, immers Drechtwerk rekent niets door aan "derden" daarmee betalen de gemeenten de omslagrente als wel ontvangen de omslagrente via de exploitatie.

Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen. Drechtwerk volgt de aanbeveling vanuit de commissie BBV om geen rente toe te rekenen.

	Renteschema voor jaar:	2023	2024	2025	2026
A1	Externe rentelasten lange financiering	€ 369.000	€ 348.000	€ 328.000	€ 307.000
A2	Prognose rente nieuwe lange financiering	€ -	€ -	€ -	€ -
A3	Prognose rente op korte financiering	€ -	€ -	€ -	€ -
A4	rentebaten verstrekte leningen (-/-)	€ 115.000	€ 114.000	€ 112.000	€ 110.000
B	overige rentebaten extern (-/-)	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal door te berekenen externe rente	€ 254.000	€ 234.000	€ 216.000	€ 197.000
C1	Rentedoorberekening Grondexploitatie (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
C2	Rente projectfinanciering aan taakveld toe te rekenen	nvt	nvt	nvt	nvt
	Saldo door te rekenen rente extern	-	-	-	-
D1	Rente over eigen vermogen (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
D2	Rente over voorzieningen (Contante waarde) (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
		-	-	-	-
	De aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 254.000	€ 234.000	€ 216.000	€ 197.000
E	Werkelijk aan taakveld toegerekende rente	-	-	-	-
F	Renteresultaat op taakveld Treasury	€ 254.000	€ 234.000	€ 216.000	€ 197.000
G	Totaal van de activa per 1 januari (boekwaarde)	€ 20.531.296	€ 19.322.581	€ 18.133.407	€ 16.954.640
	In beginsel te hanteren omslag % (F/G)	1	1	1	1
	Rente-omslag afgerond (maximaal 0,5 %)	**1,50%**	**1,50%**	**1,50%**	**1,50%**

2.3.2 Financieringsbehoefte en Leningenportefeuille

Vertrekpunt bij de analyse van de liquiditeitspositie en financieringsbehoefte is de bestaande leningenportefeuille. Gelet op de liquiditeitsbegroting wordt er voor 2023 geen nieuwe financieringsbehoefte voorzien.

De leningenportefeuille 2023 laat het volgende beeld zien:

(*€ 1000)	Verstrekker	Soort Lening	Nominaal bedrag	Laatste aflossing	Rente %	Stand per 1-1-2023	Afloss.	Stand per 31-12-2023
Lening	BNG 40.097.704	Lineair	3.000	2028	4,33%	660	120	540
Lening	BNG 40.109.859	Annuitair	23.600	2039	1,64%	17.640	908	16.732
Lening	BNG 40.109.860	Fixes	3.000	2039	1,96%	3.000	0	3.000
Totaal Leningprotefeuille			**29.600**			**21.300**	**1.028**	**20.272**

2.4 Bedrijfsvoering

De voorgaande jaren heeft Drechtwerk zich ingespannen om de kosten voor de deelnemende gemeenten zo gering mogelijk te laten zijn. De gemeentelijke bijdragen zijn de afgelopen jaren, mede als gevolg van deze inspanning, kleiner geworden. Ook in de toekomst zal veel er op gericht zijn om de kosten die Drechtwerk met zich meebrengt zo dicht mogelijk bij de opbrengsten te houden.

Zoals eerder aangegeven zal deze begroting naar alle waarschijnlijkheid van kracht worden in het eerste jaar waarin Drechtwerk onderdeel is geworden van de GR Sociaal. Daardoor is het mogelijk om, naast de trajecten die Drechtwerk zelf al heeft ingezet om de bedrijfsvoering te verbeteren, ook een verbeterd resultaat kan bereiken uit de intensievere samenwerking met de SDD. Door het ontschotten van de ontwikkelafdelingen en door samen te kijken naar de samenstelling van de gemeenschappelijke doelgroepen, moet het mogelijk zijn meer mensen te laten instromen bij Drechtwerk. Hierdoor wordt de financiële basis van de voorziening versterkt en blijft de doelstelling om de gemeentelijke bijdragen relatief laag te houden overeind.

Eerder is opgemerkt dat de tijdspanne tussen het vaststellen van de begroting en het ermee aan de slag gaan bij GR's wel erg groot is. De periode tussen opstellen en er mee aan het werk gaan, beloopt ruim 9 maanden. Het zal duidelijk zijn dat er, los van het mondiale toneel, zich veel ontwikkelingen kunnen voordoen die niet geheel te voorzien zijn. Ook voor de GR Sociaal geldt deze situatie. Dat maakt dat het van groot belang is de bedrijfsvoering permanent in beeld te houden, maar ook dat bijsturingen als gevolg van veranderde omstandigheden, eerder regel dan uitzondering zullen zijn.

2.5 Verbonden Partijen (de B.V.'s)

We spreken van een verbonden partij wanneer de gekozen vorm van samenwerking leidt tot een rechtspersoon, waarin Drechtwerk een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Financieel belang is het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel, waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Hieronder vallen ook de ontvangst van baten uit beleggingsdeelnemingen, leningen of werkkapitaal verstrekken, garant staan en/of grond bezit dat in de verbonden partij is ingebracht.

2.5.1 WerXaam B.V. (DW-Groen, DW-Actief)

Vestigingsplaats:	Dordrecht
Betrokkenen:	Deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht
Doel:	Sinds 2006 is WerXaam als personeel BV van Drechtwerk het antwoord op de benodigde marktconformiteit van arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit van arbeid van niet-SW-personeel.
Bestuurlijk belang:	In het algemeen – en dagelijks bestuur zitten politieke ambtsdragers namens de deelnemende gemeenten. Drechtwerk bekleedt in overheidsland een bijzondere positie. Enerzijds is Drechtwerk een publieke rechtspersoon in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, die de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoert in opdracht van gemeenten. Anderzijds opereert Drechtwerk - als aanbieder van diensten en producten - te midden van private markten en ondernemingen. Op deze markten wordt flexibiliteit gevraagd, ook op het gebied van aanstelling en ontslag. Deze flexibiliteit kan echter niet altijd gegeven worden als het ambtelijk personeel betreft.
Financieel belang:	Geen financieel belang
Risicobeheer:	Om te voorkomen dat een derde rechtspositievorm in de Drechtwerkorganisatie tot arbeidsvoorwaardelijke verschillen leidt, wordt in de arbeidsvoorwaardenregeling van de personeels-bv zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande ambtelijke rechtpositie. Er bestaat geen financieel risico. De kosten worden rechtstreeks doorbelast aan de Sociale Dienst Drechtsteden. Deze vervult hierin een centrumfunctie namens de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn uiteindelijk risicodrager. Het exploitatieresultaat voor 2023 wordt gesteld op € 0.

2.5.2 Drechtwerk BV

Vestigingsplaats: Dordrecht

Betrokkenen: Deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht

Doel: Op 24 oktober 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld en hebben een wijziging ondergaan op 21 december 2018. De activiteiten, die BV verricht, zijn op hoofdlijn:

- Arbeidsgehandicapten, die zijn geïndiceerd voor de WSW, aangepaste arbeid bieden die aansluit bij de capaciteiten en mogelijkheden van de betreffende medewerkers met een WSW-indicatie.
- Zorg dragen voor de arbeidsontwikkeling van de medewerkers met een WSW-indicatie door het bieden van een adequate diversiteit aan werksoorten.
- Het bewerkstelligen van doorstroom van medewerkers binnen de diversiteit van werksoorten en zo mogelijk uitstroom naar een reguliere werkgever.
- Het verlenen van diensten aan gemeenten en, incidenteel, aan derden op het gebied van andere gesubsidieerde arbeidsvoorzieningen dan hiervoor bedoeld.
- Het bedrijfsmatig bieden van werk aan andere doelgroepen op het gebied van al dan niet gesubsidieerde arbeid en/of het bemiddelen van andere doelgroepen naar werk (inclusief detachering). Alsmede het bieden van andersoortige activiteiten voor dagbesteding en participatieplekken waarin doelgroepen vooral activiteiten worden geboden gericht op sociale participatie.
- Het uitoefen van een hoveniersbedrijf in de breedste zin van het woord.

Bestuurlijk belang: In het algemeen – en dagelijks bestuur zitten politieke ambtsdragers namens de deelnemende gemeenten.

Financieel belang: Drechtwerk BV is een 100% dochter van Drechtwerk.

Ontwikkelingen: Drechtwerk BV streeft naar een natuurlijk partnership met de in Drechtwerk verenigde gemeenten en andere aanbieders binnen dit gebied.

Risicobeheer: Drechtwerk is 100% aandeelhouder van Drechtwerk BV.
Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat dan ook garant voor de verliezen van Drechtwerk BV.
De deelnemende gemeenten zijn uiteindelijk risicodrager. Voor eventuele toekomstige verliezen wordt jaarlijks de zogenaamde voorziening “verliezen Bv’s” gekwantificeerd, die de verstrekte financiering door Drechtwerk volledig afdekt of anderszins volledig afgedekt.
Het exploitatieresultaat voor 2022 wordt gesteld op € 0 (na kapitaal/agio storting).

2.5.3 Baanbrekend Detacheren BV

Vestigingsplaats: Dordrecht

Betrokkenen: Deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht

Doel: Op 10 december 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld en hebben een algehele wijziging ondergaan op 4 juli 2018. De activiteiten, die BV verricht, zijn op hoofdlijn:

- Het detacheren van inwoners van onder andere, maar niet beperkt tot, de gemeenten aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden en de gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtwerk met afstand tot de arbeidsmarkt als bedoeld in de Participatiewet.
- Het samenwerken met, het zich op andere wijze interesseren bij, en het geven van adviezen en het verlenen van diensten aan Aandeelhouders en ondernemingen.
- Het verrichten van alle handelingen op financieel, commercieel en industrieel gebied.
- Het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

Bestuurlijk belang: In het Algemeen – en Dagelijks bestuur zitten politieke ambtsdragers namens de deelnemende gemeenten.

Financieel belang: Baanbrekend Detacheren BV is in gezamenlijk eigendom van de GR Drechtsteden en de GR Drechtwerk (50% aandeelhouder ieder).

Risicobeheer: Beide genoemde GR'en staan garant voor de verliezen van Baanbrekend Detacheren BV. De deelnemende gemeenten zijn uiteindelijk risicodrager.

2.5.4 Frisfacilitair BV

Vestigingsplaats: Dordrecht

RSIN: 809408995

Betrokkenen: ACI Mens & Ontwikkeling B.V.
Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden, Drechtwerk.

Doel: Het aanbieden van professionele schoonmaak- en wasserijdiensten; Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening; Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf. Ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Scholings- en trainingsactiviteiten.

Financieel belang: Frisfacilitair bv is voor 47% eigendom van Drechtwerk.
Vanuit het exploitatieresultaat over het jaar 2023 wordt verwacht voor Drechtwerk een dividend uitkering te ontvangen gesteld op € 135.000.

3. Toelichting resultatenrekening 2023 en raming 2024 - 2026

3.1 Aantal SW-medewerkers in Fte's

Uitgangspunt van de begroting 2023 en meerjarenraming is dat er vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom is van SW-personeel. Het aantal SW-medewerkers (excl. Begeleid Werken) is vanaf 2023 t/m 2026 als volgt geprognotiseerd:

	aanvang	einde	gemiddeld
2023	807	782	795
2024	782	755	768
2025	755	716	735
2026	716	673	695

Omdat er alleen nog uitstroom is en geen "goedkope" instroom, en de lager ingeschaalde tijdelijke contracten van afgelopen jaren inmiddels zijn uitgestroomd, zal het gemiddelde loon van de SW door cao - ontwikkelingen blijven stijgen. Dit in tegenstelling tot eerdere berekeningen waarbij de instroom tegen het minimum ook een positief effect had op het gemiddelde SW-loon. Zoals in het voorwoord is aangegeven, zullen de vervolgbegrotingen in de toekomst worden voorzien van nieuwe doelgroepen en het effect daarvan op de begroting van Drechtwerk.

3.2 Omzet

Bij het opstellen van de begroting en meerjarenraming is rekening gehouden met de effecten in de omzet, daar de daling van het aantal fte WSW-personeel jaarlijks afneemt. De verwachting t.o.v. de omzet is dan ook dat vooralsnog de daling van de afname sec geënt is op SW en nog niet of ten delen gecompenseerd gaat worden met een nieuwe instroom vanuit de Participatie-populatie.

3.3 Doorbelaste kosten

De overige doorbelaste kosten zijn geactualiseerd en doorgezet in de meerjarenraming.

3.4 Salarissen niet-subsidiabel

Er is bij deze beleidsarme begroting rekening gehouden met 1% cao-verhoging en/of verhoging voor werkgeverspremies sociale lasten en pensioen. Het risico hiervan is geduid in de risicoparagraaf.
Bij de begeleiding van SW- en overige personeel is uitgegaan van een workload van 50 fte per afdelingshoofd.

3.5 Overige personeelskosten

Bij de berekening van 2023 en verder is rekening gehouden (t.o.v. 2022) met mogelijke afname van personeel.

3.6 Algemene kosten

Tenzij expliciet aangegeven zijn de algemene kosten gebaseerd op de jaarrekening 2021 in combinatie met de update van de begroting 2022.

3.7 Subsidieresultaat

Vanwege onbekendheid met de mogelijke cao-ontwikkelingen voor de WSW is in voorliggende begroting beperkt rekening gehouden met loonstijgingen (1,6%). Alleen wijzigingen uit 2021, zijn verwerkt. Het gemiddeld loon per fte SW bedraagt daarmee in 2023 over onze medewerkers € 36.781,- en ligt € 623 hoger dan voorgaande meerjaren begroting. Ook is bij de prognoses van de loonontwikkelingen rekening gehouden met de LiV (Het lage inkomensvoordeel).

Sinds 2015 loopt de subsidiebijdrage via het gemeentelijke participatiebudget. De subsidie is macro gefixeerd op de in 2014 bepaalde (aflopende) budgetten. De hoogte van de bedragen per SE en de verdeling over de gemeenten is daarbij afhankelijk van het landelijk aantal WSW-ers (hoe minder WSW-ers, hoe hoger het bedrag per SE en visa versa) en het aantal WSW-ers per gemeente ten opzichte van het landelijk totaal. De laatst bekende budgetten zijn gepresenteerd in de septembercirculaire 2021. In de meicirculaire 2022 zullen de meest actuele budgetten voor de gemeenten worden gepresenteerd deze zullen bij de update van de begroting 2023 worden meegenomen.

3.8 Deelnemingen

In 2023 heeft Drechtwerk GR de Drechtwerk BV (DWGroen en DWActief), participeert voor 47% in FrisFacilitair BV en participeert voor 50% in Baanbrekend Detacheren BV.

3.9 Incidentele baten & lasten

In voorafgaande jaren nam de GR Drechtwerk onder de incidentele baten en lasten de verwachte bijdrage aan de tekorten in de exploitatie van Drechtwerk BV (Actief en Groen) mee als last en de ontvangst van Dividend van FrisFacilitair BV als bate. In afstemming met de Provincie en de accountant zijn deze posten, op basis van geldende wet- en regelgeving verschoven van incidenteel naar structureel.

3.9.1 Incidentele Baten

Door verschuiving van de incidentele baten naar structurele inkomsten zijn de incidentele baten begroot op nihil.

3.9.2 Incidentele Lasten

Door verschuiving van de incidentele lasten naar structurele uitgaven zijn de incidentele lasten begroot op nihil.

4. Programmabegroting 2023 (financiële begroting)

Programma (bedragen x 1.000)	Jaarrekening 2021 Lasten	Baten	Saldo	(update) Begroting 2022 Lasten	Baten	Saldo	(basis) Begroting 2023 Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerde baten en lasten per programma:									
- Begeleide Participatie	€ 39.291	€ 40.118	€ -827	€ 39.810	€ 38.214	€ 1.596	€ 38.620	€ 37.769	€ 850
- Overhead	€ 5.250	€ 656	€ 4.594	€ 4.260	€ 812	€ 3.448	€ 5.249	€ 655	€ 4.594
- Rente	€ 410	€ 119	€ 291	€ 408	€ 119	€ 289	€ 369	€ 115	€ 254
Programma Drechtwerk	**€ 44.951**	**€ 40.893**	**€ 4.058**	**€ 44.478**	**€ 39.145**	**€ 5.335**	**€ 44.238**	**€ 38.540**	**€ 5.698**
Algemene dekkings-middelen per programma:									
- Gemeentelijke Bijdrage gemeenten	€ -	€ 5.246	€ -5.246		€ 5.335	€ 5.335		€ 5.698	€ 5.698
Totaal saldo baten & lasten	**€ 44.951**	**€ 46.139**	**€ -1.188**	**€ 44.478**	**€ 44.478**	**€ -**	**€ 44.238**	**€ 44.238**	**€ -**
Onttrekking aan bestemmingsreserve:									
- Drechtwerk	€ -	46	€ -46						
Resultaat na bestemming	**€ 44.951**	**€ 46.185**	**€ -1.234**	**€ 44.478**	**€ 44.478**	**€ -**	**€ 44.238**	**€ 44.238**	**€ -**

4.1 Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk

In duizenden euro's (waar het geen kengetallen betreft)	Concept Jaarrekening 2021	(update) begroting 2022	(basis) begroting 2023
Opbrengsten			
Omzet Detacheringen SW personeel	€ 5.409	€ 5.230	€ 5.150
Omzet Detacheringen SW individueel (oud SDD)	€ 1.007	€ 1.277	€ 1.264
Omzet Detacheringen (nieuw) "beschut"	€ 307	€ 390	€ 385
Omzet Detacheringen regulierpersoneel	€ 2.984	€ 2.821	€ 3.108
Kosten (onder aanbestede deta)	€ 61		€ 48
Toegevoegde waarde totaal	**€ 9.647**	**€ 9.718**	**€ 9.860**
Bijdrage individueel vervoer	€ 276	€ 258	€ 250
Huuropbrengsten gebouwen	€ 539	€ 545	€ 549
Doorbelaste energie lasten	€ 60	€ 60	€ 60
Dekkingsbijdrage SDD voormalige DWP	€ 493	€ -	€ -
Dividend opbrengsten Frisfasalitair	€ 203	€ 135	€ 135
Overige bijzondere inkomsten	€ 55	€ 45	€ 45
Totaal overige opbrengsten	**€ 1.626**	**€ 1.043**	**€ 1.039**
Doorbelasting overhead aan BV's	**€ 683**	**€ 683**	**€ 683**
Totaal opbrengsten	**€ 11.956**	**€ 11.444**	**€ 11.581**
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers			
Salarissen ambtelijk medewerkers	€ 818	€ 763	€ 731
Salarissen gecontracteerde medewerkers **Holding**	€ 4.717	€ 4.737	€ 5.354
Medewerkers niet in loondienst	€ 157	€ 200	€ 200
Totaal kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	**€ 5.692**	**€ 5.700**	**€ 6.285**
Totaal	**€ 5.692**	**€ 5.700**	**€ 6.285**
Kengetallen:			
Gemiddelden per fte:			
Ambtelijke medewerkers Gem. aantal	***9,2***	***8,7***	***7,7***
Gecontracteerde medewerkers Gem. aantal	***56,9***	***59,6***	***68,1***

In duizenden euro's (waar het geen kengetallen betreft)		Concept Jaarrekening 2021		(update) begroting 2022		(basis) begroting 2023
Overige personele kosten						
Vervoerskosten	€	558	€	523	€	515
Preventief Medisch onderzoek (arbo Wet)			€	26	€	26
Lease autos personeel van individuele detachering	€	7	€	11	€	11
DVO Baanbrekend Drechtsteden	€	67	€	57	€	57
Studiekosten	€	139	€	114	€	114
Werkkleding	€	10	€	13	€	10
Kerstpaketten	€	55	€	49	€	55
Overige kosten	€	57	€	52	€	56
Totaal overige personele kosten	**€**	**893**	**€**	**845**	**€**	**844**
Algemene kosten						
Afschrijvingen materiële vaste activa	€	1.032	€	1.075	€	1.001
Afschrijving pand ivm einde erfpacht 2039	€	158	€	158	€	158
Afschrijvingen vaste activa	**€**	**1.190**	**€**	**1.233**	**€**	**1.159**
Rente langlopende leningen	€	410	€	408	€	369
Ontvangen rente deelnemingen	€	-119	€	-119	€	-115
Rentekosten	**€**	**291**	**€**	**289**	**€**	**254**

In de Treasuryparagraaf wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rente en de besteding van middelen.

Terreinen	€	37	€	43	€	43
Gebouwen	€	130	€	117	€	117
Voorziening sloop ivm erfpacht oplevering	€	38	€	39	€	38
Meerjarenonderhoudsplan (voorziening)	€	65	€	85	€	85
Installaties	€	60	€	49	€	49
Machines (productie)	€	2	€	5	€	5
Inventarissen	€	8	€	6	€	9
Aanschaffingen < € 1.000	€	15	€	10	€	10
Vervoermiddelen	€	1	€	1	€	1
Schoonmaakkosten	€	70	€	56	€	56
Onderhoudskosten	**€**	**426**	**€**	**411**	**€**	**413**

Onderhoudskosten van gebouwen, installaties en machines betreft correctief onderhoud, dat wil zeggen gebaseerd op incidentele reparaties, die van jaar tot jaar kunnen fluctueren.

In duizenden euro's (waar het geen kengetallen betreft)	Concept Jaarrekening 2021	(update) begroting 2022	(basis) begroting 2023
Ict kosten	**€ 614**	**€ 633**	**€ 592**
Elektriciteit	€ 84	€ 91	€ 84
Gas	€ 61	€ 80	€ 80
Water	€ 10	€ 11	€ 11
Energiesubsidie	€ -13		
Energiekosten	**€ 143**	**€ 181**	**€ 174**
Erfpacht	€ 41	€ 41	€ 41
Huur	**€ 41**	**€ 41**	**€ 41**
Onroerende zaakbelasting	€ 46	€ 48	€ 46
Milieubelastingen, reinigingsrechten	€ 71	€ 68	€ 72
Brand- en bedrijfsschadeverzekering	€ 40	€ 42	€ 40
W.A.-verzekering bedrijf	€ 44	€ 44	€ 44
Overige verzekeringen	€ 14	€ 14	€ 15
Belastingen & verzekeringen	**€ 215**	**€ 216**	**€ 217**
Kantoorbenodigdheden	€ 4	€ 7	€ 3
Porti	€ 19	€ 18	€ 19
Abonnementen, contributies en vakliteratuur	€ 63	€ 51	€ 62
Accountantskosten	€ 85	€ 85	€ 85
Diverse overige kosten (o.a. marketing)	€ 4	€ -	€ 75
Kantoorkosten	**€ 175**	**€ 161**	**€ 244**
Bijdrage exploitatie Drechtwerk bv	**€ 2.801**	**€ 3.175**	**€ 3.028**
Winst verwachting DWG	€ 288	€ 22	€ 22
Bijdrage exploitatie DWA	€ 3.089	€ 3.197	€ 3.050
Bijdrage Drechtwerk bv	€ 2.801	€ 3.175	€ 3.028

In duizenden euro's (waar het geen kengetallen betreft)		Concept Jaarrekening 2021		(update) begroting 2022		(basis) begroting 2023
Onderhoud en dienstverlening (arbo - Ict)	€	258	€	241	€	256
Kosten koffievoorziening	€	37	€	51	€	51
Innovatie ontwikkel budget	€	155	€	150	€	-
Diverse overige lasten	€	4	€	-	€	-
Overige kosten	**€**	**454**	**€**	**442**	**€**	**307**
Externe adviseurs						
Toelichting:						
Arbodienst	€	207	€	200	€	207
Diverse kosten externe adviseurs IDEM	€	50	€	41	€	49
Totaal	**€**	**258**	**€**	**241**	**€**	**256**
In de post diverse kosten externe adviseurs zijn kosten voor managementondersteuning ondergebracht inzake:						
Directie	€	6	€	21	€	21
P&O beheerkosten & overige afdelingen	€	44	€	20	€	43
Totaal	€	50	€	41	€	64
Totaal algemene kosten	**€**	**6.352**	**€**	**6.786**	**€**	**6.433**
Subsidieresultaat						
Salarissen Wsw-medewerkers	€	30.152	€	29.637	€	29.224
WsW subsidie Rijksgerelateerd	€	28.202	€	27.105	€	26.744
WsW subsidie compensatie Covid	€	693				
verwachte loon/prijs compensatie SW			€	596	€	214
Loonkosten subsidie aan werkgevers t.b.v. begeleidwerkers	€	853	€	1.125	€	1.066
Inhouding SDD Rijksgerelateerde WsW subsidie (BW)	€	562	€	-	€	-
Subsidieresultaat	**€**	**-2.672**	**€**	**-3.061**	**€**	**-3.332**
Kengetallen						
Gemiddeld loon in fte	€	*33.652*	€	*35.682*	€	*36.781*
Gemiddelde bezetting Wsw-personeel in fte		*869*		*831*		*795*
(gemiddelde daling SW tov voorgaand jaar)				*4,6%*		*3,1%*

In duizenden euro's (waar het geen kengetallen betreft)		Concept Jaarrekening 2021		(update) begroting 2022		(basis) begroting 2023
Salarissen Beschut medewerkes (nieuwe doelgroep)	€	1.242	€	1.312	€	1.312
Loonkosten subsidie (van SDD)	€	620	€	651	€	651
Begeleidingsfee (van SDD)	€	192	€	183	€	183
UWV (ziektekosten vergoeding)	€	81	€	93	€	93
Beschut resultaat	**€**	**-349**	**€**	**-385**	**€**	**-385**
Resultaat voor buitengewone resultaat	**€**	**-4.000**	**€**	**-5.335**	**€**	**-5.698**
Incidentele baten	€	41	€	-	€	-
Incidentele lasten	€	100	€	-	€	-
Incidentele baten en lasten	**€**	**58**	**€**	**-**	**€**	**-**
Incidentele baten						
Diverse incidentele baten (zie jaarrekening)	€	41	€	-	€	-
Totaal	**€**	**41**	**€**	**-**	**€**	**-**
Incidentele lasten						
Diverse incidentele lasten (zie jaarrekening)	€	100	€	-	€	-
Totaal	**€**	**100**	**€**	**-**	**€**	**-**
Resultaat voor dekkingsmiddelen	**€**	**-4.058**	**€**	**-5.335**	**€**	**-5.698**
Bijdrage Gemeenten						
De bijdrage gemeenten						
-In rekening te brengen (verlies) bijdrage	**€**	**5.246**	**€**	**5.335**	**€**	**5.698**
Bijdrage deelnemende gemeenten verliessaldo	**€**	**5.246**	**€**	**5.335**	**€**	**5.698**
Resultaat te bestemmen	**€**	**1.188**				
Onttrekking reserves						
Vrijval Algemene Reserve		-				
Vrijval uit de bestemmingsreserve	€	46				
Totaal onttrekking reserves	**€**	**46**				
Resultaat na dekkingsmiddelen	**€**	**1.234**				

Gemeentelijke Bijdragen 2023

De gemeentelijke bijdragen in het verliessaldo van de Gemeenschappelijke regeling is geënt op het aantal personen woonachting in betreffende gemeente met een SW-indicatie en ter werk gesteld bij of via Drechtwerk:

Gemeente	Aantal personen per gemeente 1-1-2023	(verlies) Bijdrage gemeenten 2023
Alblasserdam	44	€ 315
Dordrecht	480	€ 3.436
Hendrik Ido Ambacht	35	€ 251
Papendrecht	52	€ 372
Sliedrecht	82	€ 587
Zwijndrecht	103	€ 737
Totaal gemeenten	796	€ 5.698
		(bedragen x 1000)

4.2 Meerjarenraming 2023 – 2026

Met het opstellen van de begroting 2023 wordt (voorgeschreven wetgeving) een meerjarenraming afgegeven voor een periode van drie jaar. Een meerjarenraming heeft naarmate verder in de tijd geraamd en tal van onzekerheden. Voor Drechtwerk, mede gezien de door gemaakte transitie en de huidige ontwikkelingen van de organisatie en haar (te verkrijgen) positie binnen het sociale domein in de Drechtsteden, is deze dan niet zomaar te maken.
De meerjarenraming zoals hieronder afgegeven is geprognosticeerd vanuit een aantal uitgangspunten die met en in de tijd weer anders kunnen zijn. De belangrijkste uitgangspunten gebruikt binnen de meerjarenraming voor Drechtwerk zijn:

- De SW-subsidie voor Drechtwerk is geënt op het meerjarig beeld voor de Rijkssubsidie en overgenomen vanuit de meest recente circulaire van het Rijk (septembercirculaire 2021) en verwachte LPO Rijkscompensatie.
- De salarissen van de SW- populatie zijn doorgerekend op basis van uitstroom n.a.v. pensioen en een (behoedzame) verwachting (op basis van ervaring) van o.a. verhuizing en overlijden.
- De gemiddelde loonsom voor de SW -salarissen zijn geënt op de meest recente en bekende ontwikkelingen van het WML en lopende Cao. (zie ook het risico hiervan in de risicoparagraaf)
- Voor de salarissen van niet gesubsidieerde medewerkers wordt eenzelfde methodiek gehanteerd als genoemd bij de berekening van de SW-populatie.

Bij de detachering opbrengsten is in de meerjaren prognose doorgerekend met een afnemende SW-populatie.

De gemiddelde FTE SW voor het jaar 2023 neemt met 3,1% af t.o.v. update 2022, in 2024 is dit percentage 3,4%, voor 2025 is dit 4,5%, voor 2026 is dit 5,99% t.o.v. het voorgaand jaar. Dit percentage van afname is ook als uitgangspunt gebruikt op de detachering omzet in combinatie met aannamen gemaakt op prijs.
Wat niet is meegenomen in de omzet maar ook haar effect heeft of zal hebben is het gegeven dat de gemiddelde leeftijd toeneemt doordat de instroom van SW in 2015 gestopt is, medewerkers worden ouder en de arbeidsproductiviteit neemt hierdoor af, ook dit heeft een rechtstreeks effect op de omzet en op de detacheringstarieven voor wat betreft de SW-populatie.

Meerjarenraming resultaten 2023 - 2026

(* 1000,-)

	Drechtwerk					
	jaarrekening 2021	update 2022	Basis 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Omzet detacheringen	€ 9.707	€ 9.718	€ 9.908	€ 9.777	€ 9.574	€ 9.289
Kosten (onder aanbestede deta)	€ 61	€ -	€ 48	€ 48	€ 48	€ 48
Toegevoegde waarde	**€ 9.647**	**€ 9.718**	**€ 9.860**	**€ 9.729**	**€ 9.526**	**€ 9.241**
Overige opbrengsten	€ 1.626	€ 1.043	€ 1.039	€ 1.040	€ 1.039	€ 1.036
Doorberekening overhead aan BV's	€ 683	€ 683	€ 683	€ 683	€ 683	€ 683
Totaal opbrengsten	**€ 11.956**	**€ 11.444**	**€ 11.581**	**€ 11.452**	**€ 11.248**	**€ 10.960**
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	€ 5.692	€ 5.700	€ 6.285	€ 6.210	€ 6.067	€ 5.958
Overige personeelskosten	€ 893	€ 845	€ 844	€ 827	€ 804	€ 776
Resultaat begeleid werken						
Algemene kosten	€ 6.352	€ 6.786	€ 6.433	€ 6.249	€ 6.247	€ 6.255
Operationeel resultaat	**€ -980**	**€ -1.887**	**€ -1.981**	**€ -1.834**	**€ -1.871**	**€ -2.029**
Salarissen Wsw-medewerkers	€ 30.152	€ 29.637	€ 29.224	€ 28.711	€ 27.915	€ 26.777
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	€ 27.480	€ 26.576	€ 25.892	€ 24.986	€ 24.071	€ 23.032
Subsidieresultaat	**€ -2.672**	**€ -3.061**	**€ -3.332**	**€ -3.724**	**€ -3.844**	**€ -3.745**
Beschut resultaat	**€ -349**	**€ -385**	**€ -385**	**€ -385**	**€ -385**	**€ -385**
Incidentele baten en lasten	**€ 58**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Resultaat voor gemeentelijke bijdragen	**€ -4.059**	**€ -5.335**	**€ -5.698**	**€ -5.944**	**€ -6.100**	**€ -6.160**
Gemeentelijke bijdragen	€ 4.058	€ 5.335	€ 5.698	€ 5.944	€ 6.100	€ 6.160
Reeds betaalde (verlies) bijdrage	€ 5.246					
Resultaat voor bestemming	**€ 1.188**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 1.188**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Vrijval uit de bestemmingsreserve	€ 46					
Resultaat na dekkingsmiddelen	**€ 1.234**					

Vergelijk met de meerjarenraming 2022 – 2025 (opgesteld februari 2021)

De meerjarenraming die Drechtwerk vorig jaar heeft opgesteld, ging uit van een flinke impuls in het verbeteren van de bedrijfsvoering. De voorliggende ramingen gaan daar eveneens vanuit, maar zien daarnaast ook een toegenomen gebruik van automatiseringstechnologie. Dat gecombineerd met een manier van werken waarbij er meer betrokkenheid wordt geboden en verwacht van de medewerkers op productieniveau, maakt dat Drecht niet alleen betere bedrijfsresultaten zal kunnen afleveren, maar ook haar medewerkers daarbij ontwikkelkansen biedt.

Zoals in het vergelijk van de vorige raming aangekondigd, is er een inhaalslag gemaakt met het uitwerken van verschillende leerlijnen en zijn er contacten met onderwijsinstellingen gelegd om samen deelcertificaten te kunnen ontwikkelen. Zeker nu de samenwerking met de SDD een flinke impuls krijgt, zal dat te zien moeten zijn in de meerjarenramingen vanaf ’24.

Het vanuit een hand, maar tevens vanuit verschillende entiteiten benaderen van de doelgroep aan (potentiële) medewerkers en een gerichte eenduidige benadering van werkgevers, zal ervoor zorgen dat de infrastructuur van Drechtwerk inde toekomst ten benut kan blijven en perspectief biedt aan meer uiteenlopende doelgroepen dan uit het verleden. Als dit op een juiste manier wordt uitgewerkt, moet dat op termijn kunnen leiden tot lagere bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten.

Het negatieve subsidieresultaat als gevolg van het Rijsbeleid blijft de komende jaren echter zodanige omvang dat een substantiële bijdrage van de gemeenten onmisbaar blijft.

(*1000)		Raming	Raming	Raming
	Jaar	2023	2024	2025
Gemeentelijke bijdrage;				
Vanuit meerjarenraming 2022-2025		€ 5.887	€ 6.408	€ 6.680
Vanuit meerjarenraming 2023-2026		€ 5.698	€ 5.944	€ 6.100
	verschil	€ 189	€ 464	€ 580

Meerjarig beeld Rijksubsidie Drechtsteden

Stand septembercirculaire 2021

Gemeente	2023	2024	2025	2026
Begrotingstotaal landelijke	€ 1.653.485.000	€ 1.590.458.000	€ 1.525.895.000	€ 1.462.098.000
Alblasserdam	€ 1.287.321	€ 1.272.537	€ 1.276.377	€ 1.282.258
Dordrecht	€ 17.399.926	€ 16.889.120	€ 16.317.876	€ 15.558.416
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 775.899	€ 771.611	€ 757.799	€ 734.604
Papendrecht	€ 1.591.616	€ 1.554.806	€ 1.486.543	€ 1.391.416
Sliedrecht	€ 2.070.683	€ 1.958.233	€ 1.863.118	€ 1.767.240
Zwijndrecht	€ 3.197.771	€ 2.955.692	€ 2.791.106	€ 2.699.651
Totaal SW subsidie Drechtsteden	€ 26.323.216	€ 25.402.000	€ 24.492.820	€ 23.433.586
Beschikbaar voor Drechtwerk	€ 26.323.216	€ 25.402.000	€ 24.492.820	€ 23.433.586

4.3 Geprognotiseerde (meer jaren) Balans

Geprognoticeerde balans *bedragen x 1.000*	2021	2023	2024	2025	2026
ACTIVA	**Realisatie**	**Begroting**	**(raming)**	**(raming)**	**(raming)**
Vaste activa					
Materiele vaste activa	€ 21.495	€ 19.323	€ 18.133	€ 16.955	€ 15.767
Financiele vaste activa	€ 3.073	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Totaal vaste activa	**€ 24.568**	**€ 21.823**	**€ 20.633**	**€ 19.455**	**€ 18.267**
Vlottende activa					
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	€ 4.412	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.500	€ 4.400
Overlopende activa	€ 263	€ 500	€ 600	€ 500	€ 300
Liquide middelen	€ 5	€ 191	€ 140	€ 163	€ 177
Totaal vlottende activa	**€ 4.680**	**€ 4.691**	**€ 4.740**	**€ 5.163**	**€ 4.877**
Totaal activa	**€ 29.248**	**€ 26.514**	**€ 25.372**	**€ 24.618**	**€ 23.145**
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Nog te bestemmen resultaat	€ 1.234	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	**€ 1.234**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Voorzieningen	**€ 400**	**€ 503**	**€ 606**	**€ 709**	**€ 809**
Schulden op lange termijn					
Leningen	**€ 22.340**	**€ 20.272**	**€ 19.229**	**€ 18.171**	**€ 17.097**
Vlottende passiva					
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	€ 5.052	€ 5.528	€ 5.328	€ 5.528	€ 5.028
Overlopende passiva	€ 222	€ 210	€ 210	€ 210	€ 210
Totaal vlottende passiva	**€ 5.274**	**€ 5.738**	**€ 5.538**	**€ 5.738**	**€ 5.238**
Totaal passiva	**€ 29.248**	**€ 26.514**	**€ 25.372**	**€ 24.618**	**€ 23.145**

4.3.1 Overzicht EMU – saldo

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, art.17c)	1.234	-	-	-	-	-
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.190	1.233	1.159	1.169	1.166	1.175
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	120	124	123	123	123	123
Investeringen in (Im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	150	100	100	100	100	100
Berekend EMU-saldo (= A + B + C - D)	**2.394**	**1.257**	**1.182**	**1.192**	**1.189**	**1.198**

2021 betreft de cijfers vanuit de jaarrekening 2021
2023 t/m 2026 zijn de geprognotiseerde cijfers